

הדלת ננעלה, הספירה החלה

חבל, לא שמעה. בתה היא תלמידה שלי. יש לה עוד בת. לומדת בסמינר לבני ברק היא באה לאמא. שלה ובכחה נורא ואמרה לה אמא את מוכרתה להצביע ג'ד אז האמא אמרה בטח אצביע ג'ד. הוי איפה המחט?

קלפי מס' 50040, רחוב דיזנגוף 221, תל-אביב. 20.45 — ברוך השם (אם הרבנית דושינסקי תסלח לי על חילול הקודש), הענין מתקרב לסוף.

כמעט ואין עוד בוחרים. לשם מה קבעו כי הקלפיות תישארה פתוחות עד חצות? לא היה כל צורך בכך. ביום של שבתון, היה לכולם זמן להצביע עד עשר.

מי שלא הצביע עד עכשיו, משמע שלא יצביע, היושב ראש אינו מבטוט. גורג כאילו ישלמו לו משכורת לפי מספר הראשים שהצביעו. הצביעו כמעט 80%, ונראה שזה יהיה כמעט הסיכום הטיפי.

מפעם לפעם עוד נכנס בוחר, עושה את שלו ויוצא, מלחה בדברי ניתוח של חברי הועדה. למשל, האשה שהצביעה עכשיו, שבעלה נראה כל כך מאושר. הוא הביא אותה כבר בבוקר, אבל אז לא רצתה להצביע. נראה שהקדיש את היום לשיכנוע.

הזמן ווחל. השוטר, שכבר כמעט אומץ כחבר הועדה, מספר על הבטיחות של האנגלים. לאנגלי אחד כאבו שתי שיניים. הלך לרופא, וזה עקר לו את כל החמש שעוד היו לו. האיש הגיש משפט וורש פיזיונים. מה החליט השופט? שישלמו לרופא רק בעד עקירת שתי שיניים, ולא בשביל השלוש האחרות.

יהודי דתי נכנס, מסתכל בנו באי-רצון, עומד כהסס. אבל רוזנהאופט הרפוגרטיבי מוכן גם לזה. כהרף-עין הוא שולף כיפה מכיסו ושם אותה על ראשו. הדתי ניגש אליו. מוכן להצביע. הכל בסדר. עם חילוני לא היה מדבר. איש גדול, רוזנהאופט.

יוסף גן, היושבראש, מספר על עבודתו, כפקיד בקרן הביטוח של פועלי הבנין. מקשיבים רק בחצי-איון. השעון מתקדם לשעת האפס.

שתי דקות לפני חצות. משה רוזנצווייג רוצה להצביע. למה כל כך מאוחר? הוא עובד ברחובות, שוחרר מהעבודה רק מאוחר בערב. הבוחר האחרון של הקלפי.

קלפי מס' 50239, שכונת התקווה. 21.45 — נציגי מפא"י בועדת הקלפי מצטערים על כל העסק. לשונם יבשה. הם לא קיבלו עוד אפילו טיפת משקה אחת ממפלגתם. אחד הנציגים יוצא כציר ללשכה האזורית של המפלגה. הוא חוזר מיד עם מבט מאוכזב. "הם אמרו שיש להם בסך הכל 30 לירות בשביל כל השכונה, זה הספיק להם רק בשביל השליחים".

בית המורה, מטה וועדת הבחירות האזורית, חיפה. 22.00 — הקלפיות הראשונות מנקודות ההצבעה הקטנות מגיעות למטה. הספירה הסופית מתחילה. מכונות חישוב מתקתקות בעשרות חדרים. פקידים מתרוצצים בין החדרים. מגיעות התוצאות הראשונות. איאפשר לטעות: אבא חושי זוכה בנצחון מכריע בחיפה.

קפאון בשעה ה-12

קלפי מס' 50239, שכונת התקווה. 22.10 — לבנימין יפת, המשקיף של חרות, יש בקור. רחל כוש, צעירה נאה ששירתה יחד אתו בצה"ל. לפני הצהריים באה להצביע. הם החליפו ביניהם כמה מילים שאינן נהוגות בין ידידים. עכשיו היא באה להתנצל. כוש, שהפכה במשך הזמן לאוהדת מפא"י, מסבירה ל-בנימין כי לא התכוונה להעליב אותו אישית, אלא שאמרה מה שאמרה בגלל הכרוז של בני-יהודה.

אגודת הספורט של השכונה עמדה להתאחד עם הפועל לפני חודשים אחרים. האיחוד לא יצא אל הפועל, אולם ציוד של בני יהודה נשאר בהפועל. בני השכונה פנו פעמים רבות להפועל בבקשה לקבל חזרה את הציוד. לפני הבחירות פנו למנחם כהן, נציג ההסתדרות במועצת עיריית תל-אביב, איימו כי אם לא יוחזר הציוד יצאו בכרוז נגדו.

ביום שישי האחרון יצאו בכרוז שקרא לכל בני השכונה אוהדי הקבוצה, להצביע בעד כל המפלגות מלבד מפא"י. רחל, עסקנית המפלגה שהיתה פעילה למען האיחוד, נפגעה פגיעה אישית מן הכרוז, שפכה את חמתה על יפת. יפת הבין וסלח.

קלפי מס' 50239, שכונת התקווה. 22.45 — בפעם הרביעית או החמישית מופיע בקלפי צעיר שחרר, לבוש חולצה משובצת רעשנית. "אז מה יהיה אתי ועם כל הזיפת הוה?" הוא שואל במריירות. מאיר מדינה הופיע אמנם בפנס הבוחרים אולם גרשם שם כבוחר בקלפי אחרת. הוא טוען שהתרוצץ כל היום מקלפי לקלפי, לא הצליח לאתר את הקלפי שלו. "אני מוכרת להצביע", הוא מסביר שוב ושוב לחברי הועדה. "מוכרת! מוכרת!" הוא מוכרת לקבל חותמת המעידה כי מילא את חובתו האזרחית, או לפחות אישור שלא יכול היה להצביע. "אני עובד בסולל-בונה", הוא מסביר לשאלת אחד מחברי הועדה, "מנהל העבודה אמר לי כי אוי ואבוי יהיה לי אם לא אצביע".

יושבראש הקלפי מוכן לוותר, הוא כותב את האישור. לפתע מתפרץ מדינה באיומים. טננבאום, יושבראש, מורה בחייו האזרחיים, לוקחו את האישור ובתנועה של מתנן קורע אותו לנגד עיניו של מדינה.

קלפי מס' 50239, שכונת התקווה. 23.12 — צעיר שתום עין מופיע עם תעודת זהות בידו. הוא ממהר לעבור על פני חברי הועדה, מקבל לידו את המעטפה, מצביע וממהר אל היציאה. פתאום צועקים בנימין פתאל איש המפלגה הקומוניסטית ושלמה, חבר מקיבוץ

בכל זאת יש תקלה. בוחר אחד מתלונן שחסרה האות שהוא רוצה לבחור בה. הוא לא אומר איזה אות. בדיקה חטופה מגלה כי מישוהו סילק את הפתקים של ק. הפקרות. מביאים ערימה חדשה של קו"פים.

קלפי מס' 50040, רחוב דיזנגוף 221, תל-אביב. 18.15 — די משעמם. אין עבודה. זרם הבוחרים כמעט פסק. רובם הצביעו עוד בבוקר. רצו להיפטר מזה, ודי. ההתי של ועדת-הקלפי הולך ומתפתח. ארבעה חברים מן השולחן הם רומנים, הונגרים או משהו באמצע. טראנסיל-בנים. מדברים רומנית וגם קצת הונגרית.

יש זמן להתבונן בכוחות. אפשר לנסות לנתח אותם, לנתח בעד מי הם מצביעים. הנה הצעיר הממושקף, בעל הפנים הנמרצות קצת יותר מדי. חרות, מן הסתם. הגברת הצעירה בעלת השערות הבלונדיות הצבועות והעקבים הגבוהים? "לא שלי", מחייך המפ"מניק. הוא עם העניבה, אולי צ. והגרמני ששמו הפרטי האנס ושם אביו ארגנסט? מה השאלה, פרונרטיבי.

החבר מקיבוץ יקום, שהוא מחנך במשק, מספר על בנו. הילד, בן ה-12, אמר: "אבא, במקום לבזבז כל כך הרבה כסף על תעמולה, יכלו המפלגות לשלם בכסף זה את הגשמת כל הבטחות שלהם!".

כל חברי הועדה מסכימים כי הילד צודק. "זרקו יותר מדי כסף על התעמולה", סבור גוטיב הציוני-הכללי. גם הרבנית החנינית מסכימה. מי היה צריך את כל החוברות האלה?

חוכמה אחרת של הילד מיקום: הילד: "אבא, בן-גוריון הוא חכם?" אבא: "בטח, חכם מאד." הילד: "אז הוא מצביע בעד מפא"י?" אבא: "הוא רגיל ככה. הוא כבר מצביע מפא"י המון שנים."

הילד: "אז אני חושב שיעקובי (המורה שלו) צריך לדבר אתו. יעקובי בטח ישכנע אותו." הזמן ווחל. חברי הועדה, העובדים משש בבוקר, עייפים.

קלפי מס' 79054, עמישב. 18.30 — עד כה הצביעו 480, מתוך 789 כעלי זכות בחירה. הקצב מוגבר במקצת, אבל אין הפרעות. תהליך הבחירה כאן הוא ממושע, מהיר, מסודר.

שכנות עתה היא אגודת ישראל. כשהיא רק מתחילה, איאפשר כמעט לעצור בעדה. היא צברית, ילידת פתח תקווה. בן 19 וחצי. "נכון, אני באמת עובדת כאן. אני מורה בבית-הספר של אגודת-ישראל בעמישב."

היא מוציאה מפה מתיקה ומתחילה לרקום. יש לה לחנה ולידידה דעות פוליטיות מגובשות. היא נורא התאכזבה לראות איך אגודת ישראל לא עושה מאמץ בין תושבי המקום. יש דווקא המון דתיים. לא סתם, דתיים באמת. אבל אם לא הולכים להביא אותם בטקסי מהבית ונותנים להם פתק מראש — מה זה שוהה? באה מפלגה אחרת ומסיעה אותם ונותנת להם פתק וכו'. בכלל, למפא"י יש המון כסף. ראיית כמה מכונות שלה נוסעות בחוץ? ודחקא יש לאגודת ישראל הרבה אוהדים כאן. הנה, בשעריה למשל, בית-הספר הממלכתי הוא סתם צריפון קטן ובית-הספר של אגודת ישראל הוא ממש בית גדול, שלוש קומות, הוי, הנה גברת שאער. גברת שאער! גברת שאער!

קלפי מס' 50040, רחוב דיזנגוף 221, תל-אביב. 17.30 — ועדת-הקלפי הפכה בינתיים לגוף אחד. איש יודע עדיין בדיוק את שם שכנו לשולחן, וגם הוהות המפלגתית נתגלתה רק באקראי במשך הבוקר. מצביחות מבורח ורוגע, ואפשר להרכיב כאן קואליציה נחמדה מאד. מלכת הקלפי היא נציגת ב', ברכה דושינסקי. מסתבר שהיא אשת רב ידוע. בקסם אישי ובחן תרבותי היא מש-פיעה על כל חברי הועדה. מעל לראשה הנאה מתנוסס כובע מודרני, מעין כומתה אדומה שכל צנחנית היתה מקנאה בה. אפילו המשקיף מפ"מ, גבר ברניא ושופע-בדיחות מקיבוץ יקום, מודה (ברגע שהרבנית יצאה לשנות קפה), כי היה משנה את דעתו על החזית הדתית אילו כל נציגיה היו כמות.

ההומור הבריא של הקיבוצניק בחולצתו הירוקה, הפתור-חה עד לסבור, מתחרה עם ההומור העדין של הנציג הפרוג-רטיבי, עורך-הידין אביגדור רוזנהאופט, גבר נמוך וקרח, העונב עניבה. הוא אינו מרגיש בטוב, משהו עם הלב לא בסדר. אבל המפלגה שכחה להחליף אותו, והוא מחזיק מעמד עם הפסקות קטנות, כמו רוב חברי הועדה, שגם הם לא הוחלפו.

לרוזנהאופט יש שיטה להתבדח עם הבוחרים מבלי שיר-גישו בכך. שכנותו, ציטה קרבינסקי מרמת-הכוכב, נציגת אחדות-העבודה, משתגעת ממנו. גם היא במצב-רוח מרומם, למרות התנגשות קטנה שהיתה לה קודם לכן עם היושב-ראש המפא"י.

הלה, טיפוס של פקיד הסתדרותי רציני שאינו מצטיין בחוש הומור מופרז, התנגד לכך שתרשום לעצמה את שמות הבוחרים. לדעתו, אסור הדבר לחברי ועדת-הקלפי. היא עי-תה בחריפות. לרגע היה נדמה כי היחסים בועדה יתחדדו. אבל ההומור משני האנשים ניצח את הרוח הרעה.

הבוחרים ממשכיבים לעבור על פניו בקצב איטי. היושב-ראש מרוצה — כבר הצביעו קרוב לששים אחוז. צריכים לקחת בחשבון שבאזור שלנו 34 איש שוהים בחוץ-לארץ. איך הוא יודע? הוא מחייך חיוך ערמומי. מסתבר שהמפלגה עבדה יפה.

יש בעיות עם משפחת ירימי. לציפורה ירימי חסרה ה-תמונה בתעודת-הזהות. בלי תמונה, לא מצביעים. מצטערים. כל הירימים מרוגזים.

המשקיף המפ"מי, הבודק את תעודות-הזהות, שם לב ש-אחת הנשים הצעירות והנחמדות, שבאה בלחית ילד ונוהגת כאמו, היא רווקה לפי תעודתה. חיוכים מסביב לשולחן (אחרי שהבוחרת יצאה, כמוכן). אפילו הרבנית דושינסקי מרשה לעצמה רמו של חיוך רק.

הורים רבים הביאו את ילדיהם, כדי לתת להם שעור בדמוקרטיה. זה חינוך טוב. יוסף גן, היושבראש, מנסה לשוא למנוע בעד הילדים מלהיכנס אל מאחורי הפרגוד, יחד עם אמא. מביצע חסרת-תחלת.

אשה אחת אפילו שואלת אותו, בתמימות רבה: "אולי אפ-שר לקבל עוד מעטפה, כמוכרת לילד?" גן נחרד. כמה אמהות מרימות את ילדיהן ונותנות להם להכניס במו ידיהם את המעטפות לקלפי. שראו, ילד אחד שם את המעטפה, יורד על הארץ ומסתכל מתחת לתיבה. שמא נפלה המעטפה דרך התחתית.

ילד אחד דורש מאביו, במפגיע: "אבא, מה שמת?" ה-אבא לא רוצה להגיד לפני כולם. אלה בחירות שאשיות. הוא מושך את הילד בכוח מן החדר.

פירסום התוצאות על לוח מואר של "דיעות-אחרונות" בתל-אביב